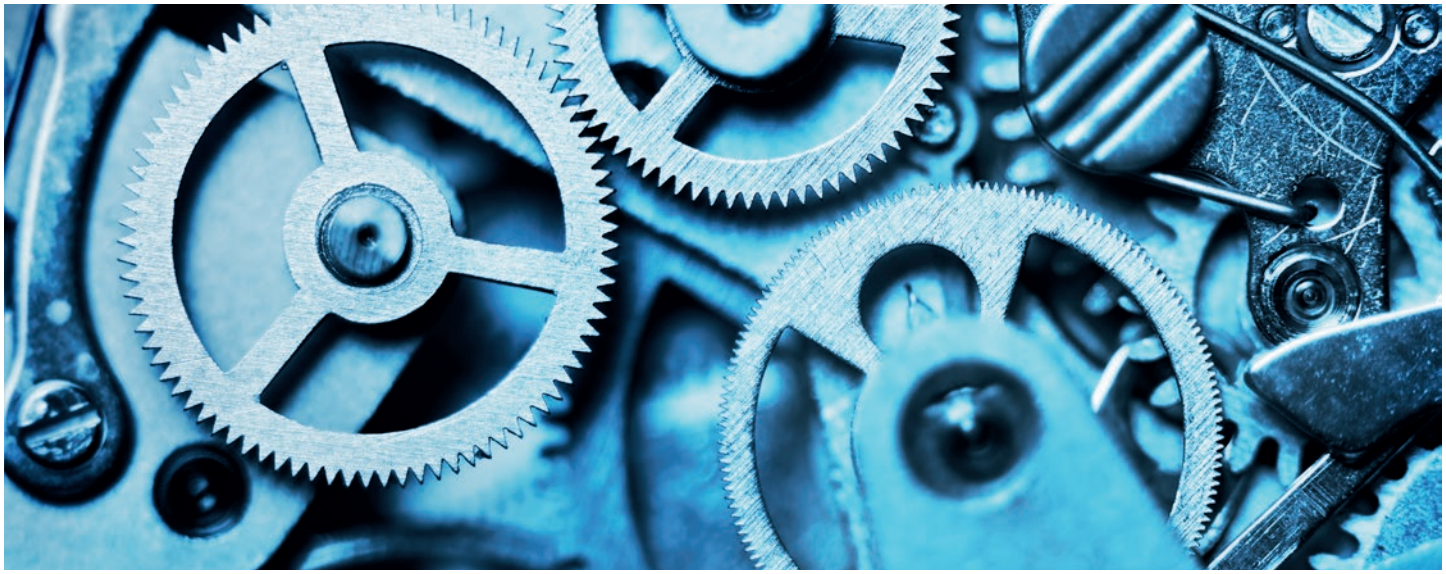
EU TEMA

FOLKETINGET

FOLKETINGETS EU-OPLYSNING
Christiansborg
1240 København K
telefon 3337 3337
euopl@folketinget.dk
www.eu-oplysningen.dk

APRIL 2014

Folkeafstemning om patentdomstolen

DEN 25. MAJ 2014 SKAL DANSKERNE TIL FOLKEAFSTEMNING OM DEN FÆLLES PATENTDOMSTOL. I DENNE PJECE KAN DU LÆSE OM PATENTDOMSTOLEN OG OM, HVAD FOLKETINGETS PARTIER OG FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU MENER OM DEN.

EU har i mange år diskuteret, hvordan man kunne udvikle et enkelt og ensartet system for patenter i EU-landene. Ideen er, at et fælles patentsystem skal gøre det billigere og lettere for en person eller en virksomhed at tage patent på en opfindelse og at retssager om patenter kun skal behandles et sted.

Det lykkedes ikke at få alle EU-lande til at blive enige om et fælles patentsystem. Derimod blev 25 EU-lande i februar 2013 enige om en samlet ordning, der i dag kaldes den fælles patentreform.

Hvad indeholder patentreformen?

Den fælles patentreform består af to dele:

- indførelsen af et enhedspatent
- oprettelsen af en fælles patentdomstol

Enhedspatentet blev vedtaget i december 2012 af Europa-Parlamentet og 25 EU-lande (alle de daværende 27 EU-lande undtagen Italien og Spanien).

Med enhedspatentet kan alle borgere og virksomheder med én ansøgning få godkendt et

POLITISKE HOLDNINGER

Hvordan forholder de forskellige partier og Folkebevægelsen mod EU sig til afstemningen om den fælles patentdomstol – hvad anbefaler de, at man stemmer?

Socialistisk Folkeparti	Ja
Socialdemokratiet	Ja
Det Radikale Venstre	Ja
Det Konservative Folkeparti	Ja
Venstre	Ja
Liberal Alliance	Ja
Dansk Folkeparti	Nej
Enhedslisten	Nej
Folkebevægelsen mod EU	Nej

HVAD KOSTER DET AT FÅ ET PATENT?:

Det er svært at give et klart svar på. Det kommer an på, hvilken type patent, der er tale om, og hvor mange lande patentet skal gælde i.

En ansøgning om et dansk patent, som man selv indleverer, koster kr. 3.000, hvortil kommer et patentmeddelelsesgebyr ved udstedelsen på kr. 2.850, samt årsgebyrer stigende fra kr. 500 det første år til kr. 5.100 det 20. år, hvor patentet udløber. (Kilde: Patent- og Varemærkestyrelsen)

Et klassisk europæisk patent koster ifølge en beregning foretaget af Europa-Kommissionen i omegnen af 32.000 euro (dvs. ca. 240.000 DKK), hvis det skal valideres i alle de 25 EU-lande, der har undertegnet aftalen. Dette beløb dækker ansøgningsgebyr til den Europæiske Patentmyndighed, EPO, udgifter til patentagenter ved EPO samt udgifter til oversættelse og validering og årsgebyrer.

Det er endnu ikke besluttet, hvad et enhedspatent kommer til at koste, men eftersom det især er udgifterne til oversættelse, der tynger det klassiske europæiske patent i forhold til enhedspatentet, så bliver det billigere. Derudover kommer i de almindelige europæiske patenter gebyrer for national validering i de enkelte lande og udgiften til lokale patentagenter.

patent i de lande i EU, der er med i patentreformen. Patentansøgningen skal sendes til det Europæiske patentkontor, European Patent Office (EPO), som ligger i München. Danmark har allerede meldt ud, at vi gerne vil være med i enhedspatentet, men det kan vi kun, hvis vi også er med i aftalen om den fælles patentdomstol.

Reglerne om enhedspatentet er dels beskrevet i en EU-forordning om enhedspatent, dels i en EU-forordning, som indeholder regler om, hvilke sprog, patentet skal oversættes til. Enhedspatentet gælder kun for de lande, der også har ratificeret aftalen om den fælles patentdomstol.

Den fælles patentdomstol blev godkendt i februar 2013 af 25 EU-landes regeringer (alle de daværende 27 EU-lande undtagen Spanien og Polen). Reglerne om Patentdomstolen er skrevet ind i en mellemstatslig aftale. Aftalen gælder dog først, når den er ratificeret i de deltagende lande. Det betyder, at de nationale parlamenter skal godkende den i overensstemmelse med reglerne i deres nationale forfatninger (i Danmark grundloven).

Den fælles patentdomstol skal dømme i sager, hvor parterne er uenige om rettighederne vedrørende et patent. Det kan f.eks. være, hvis nogen prøver at tjene penge på et patent uden at have fået tilladelse fra ejeren af patentet – også kaldet patenthaveren. I dag afgøres sager om patenter ved domstolene i hvert enkelt land. Oprettelsen af den fælles patentdomstol betyder, at uenigheder om patenter kun skal behandles ét sted, selv om de vedrører flere lande.

Den fælles patentdomstol får eneretten til at dømme i retssager om enhedspatenter. Retssagerne vil kunne afgøres i en samlet proces og vil gælde i alle de lande, der er med i aftalen. Hensigten er, at det skal være lettere og billigere for virksomhederne at håndhæve deres patenter i EU.

Hvor kommer patentdomstolen til at ligge?

Den fælles patentdomstol består af en central afdeling, der kommer til at ligge i Paris, med tematiske underafdelinger i London og i München. De deltagende medlemslande kan også vælge at oprette en lokal afdeling af patentdomstolen i deres eget land. To eller flere deltagende lande kan også gå sammen om at oprette en regional afdeling. Domstolens appelinstans kommer til at ligge i Luxembourg.

Hvorfor skal vi til folkeafstemning?

Hvis Danmark overdrager noget af sin suverænitet til en international organisation, følger det af grundlovens § 20, at flere end 5 ud af 6 medlemmer af Folketinget skal støtte forslaget. Det betyder, at ud af de 179 folketingsmedlemmer skal minimum 150 støtte forslaget. Kommer antallet ikke op på 150, kan forslaget kun vedtages efter en folkeafstemning. Aftalen om patentdomstolen blev ikke støttet af 5 ud af 6 medlemmer af Folketinget, idet Enhedslisten og Dansk Folkeparti var imod. Regeringen besluttede derfor at sende aftalen om den fælles patentdomstol til folkeafstemning.

Justitsministeriet har den 7. maj 2013 vurderet, at en dansk tilslutning til aftalen om den fælles patentdomstol vil indebære overdragelse af suverænitet.

Hvad sker der, hvis folkeafstemningen resulterer i et nej?

Et dansk nej betyder, at den fælles patentdomstol og enhedspatentet ikke kommer til at gælde i Danmark. Den fælles patentdomstol og enhedspatentet vil dog stadig gælde i de EU-lande, som indgår aftalen og fortsætter uden dansk deltagelse. Personer og virksomheder i Danmark må altså gerne bruge enhedspatentet og søge om et enhedspatent for de EU-lande, som er med i aftalen. Enhedspatentet gælder bare ikke i Danmark, så her skal personer og virksomheder også søge om et dansk patent, som man gør i dag.

Hvad sker der, hvis folkeafstemningen resulterer i et ja?

Et dansk ja betyder, at uenigheder om enhedspatenter skal afgøres ved den fælles domstol – patentdomstolen – og at enhedspatentet også gælder i Danmark.

Læs videre om baggrunden for patentdomstolen på side 14.

LÆS PÅ DE FØLGENDE SIDER

Hvad mener partierne og Folkebevægelsen mod EU om den fælles patentdomstol?

Stemmer I for eller imod? . . . 3

Nævn tre gode grunde til, at I stemmer som I gør.
Første gode grund . . . 4

Nævn tre gode grunde til, at I stemmer som I gør.
Anden gode grund . . . 6

Nævn tre gode grunde til, at I stemmer som I gør.
Tredje gode grund. . . . 8

Vil aftalen skabe flere arbejdspladser/gavne dansk erhvervsliv? . . . 10

Softwarepatenter har været nævnt i debatten.
Hvad er jeres holdning til dette spørgsmål? . . . 12

Stemmer I for eller imod?

VENSTRE:
Venstre stemmer JA til dansk deltagelse i den fælles europæiske patentdomstol.

RADIKALE VENSTRE:
Radikale Venstre støtter på det varmeste dansk deltagelse i patentdomstolen.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI:
Det Konservative Folkeparti stemmer FOR den fælles europæiske patentdomstol

ENHEDSLISTEN:
Enhedslisten stemmer imod, at Danmark skal tilsluttes den europæiske patentdomstol.

LIBERAL ALLIANCE:
Liberal Alliance støtter op om en fælles patentdomstol og anbefaler derfor, at man stemmer for forslaget.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI:
SF ønsker, at Danmark tilslutter sig patentreformen med det fælles europæiske enhedspatent og patentdomstolen.

DANSK FOLKEPARTI:
Vi stemmer imod!

SOCIALDEMOKRATIET:
Socialdemokraterne stemmer for aftalen om den fælles patentdomstol.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU:
Folkebevægelsen mod EU stemmer imod EU's patentdomstol og anbefaler derfor også et nej i folkeafstemningen.

Nævn tre grunde til, at I stemmer, som I gør

Første gode grund

VENSTRE

For Venstre er spørgsmålet om dansk deltagelse i en europæisk patentdomstol simpelt. En fælles specialiseret domstol er til gavn for dansk erhvervsliv. Det vil gøre det nemmere særlig for små virksomheder at forsvare deres patenter, og det vil gøre det markant billigere at udtage nye patenter. Derfor stemmer Venstre JA til en fælles europæisk patentdomstol

Frem for at skulle udtage patenter i hvert enkelt land vil danske virksomheder kunne nøjes med at udtage ét patent for at beskytte deres idé i hele 25 lande. Det vil ifølge erhvervsorganisationen DI give europæisk erhvervsliv en besparelse på 289 mio. euro hvert år. Beregninger viser også, at prisen for at udtage et patent helt konkret vil falde fra ca. 250.000 kr. til ca. 35.000 kr. En fælles patentdomstol giver konkret europæisk merværdi.

RADIKALE VENSTRE

Patentdomstolen giver store økonomiske gevinster for europæiske og især danske virksomheder og lønmodtagere på både kort og lang sigt. Danmark er et af de mest patentaktive lande i Europa. Derfor har Danmark særlig stor gavn af patentdomstolen. Enhedspatentet giver danske virksomheder mulighed for nemt og billigt at patentere deres opfindelser i hele EU. Nem og billig patentbeskyttelse øger incitamentet til innovation, da det bliver nemmere at tjene penge på nye opfindelser. Enhedspatentet gør det samtidig lettere at tage springet ud på det europæiske marked. Navnlig for små og mellemstore virksomheder, der ikke har råd til oversættere og advokater i alle EU-lande.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Den fælles europæiske patentdomstol vil sammen med enhedspatentet gøre det lettere og billigere for danske virksomheder at få adgang til patenter i EU's medlemslande.

ENHEDSLISTEN

Enhedslisten anbefaler et nej til patentdomstolen, fordi et ja vil medføre, at mange flere patenter kommer til at gælde i Danmark. Det vil være skadeligt for vores samfundsudvikling. Opgørelser viser, at det er de helt store multinationale virksomheder, der udtager flest patenter, og det er derfor også dem, der reelt har interesse i den fælles europæiske patentering.

Inden for medicinalindustrien har patenterne drabelige konsekvenser, fordi udvikling af og adgang til ny medicin styres af de multinationales profitjagt – ikke af hensynet til menneskers sundhed. I USA har læger og hospitaler eksempelvis betalt overpris for at teste kvinder for brystkræft, fordi firmaet Myriad Genetics har haft patent på en bestemt gensekvens. Medicinalindustriens patenter har også i en årrække forhindret, at eksempelvis afrikanske borgere får adgang til livsvigtig medicin til behandling af malaria og HIV, fordi virksomhederne er mere interesserede i profit, end de er i menneskeliv.

Patentdomstolen vil medføre flere gældende patenter, og det betyder, at store virksomheder vil blokere for, at andre deler og udvikler viden. Det er Enhedslisten imod. Vi vil derimod sikre, at fokus sættes på de bredere samfundshensyn, og at de multinationales profitjagt ikke bringes i højsædet. Vi ønsker at sikre åbenhed, så kreative mennesker kan videreudvikle gode ideer og skabe nye arbejdspladser i Danmark. Vi skal dele viden - ikke tage patent på den.

LIBERAL ALLIANCE

Et fælles europæisk patentsystem vil bidrage til dansk vækst og jobskabelse, da Danmark er et af de lande i Europa, der er bedst til innovation, og da en meget stor del af den danske eksport stammer fra patentaktive danske virksomheder. Med andre ord kan et effektivt patentsystem have direkte betydning for væksten og for muligheden for at fastholde gode danske velfærdsløsninger.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Patentreformen skaber bedre rammer for innovation, vækst og jobskabelse i Danmark såvel som i Europa og er derfor et væsentligt bidrag til den danske og europæiske konkurrenceevne

DANSK FOLKEPARTI

For de fleste små og mellemstore danske virksomheder vil det være en fordel at stå udenfor. De kan med fordel have et selvstændigt patent for Danmark sideløbende med et EU-patent, der dækker de øvrige lande. På den måde risikerer man ikke at miste patentbeskyttelsen på sit hjemmemarked ved en domstol i udlandet, samtidig med at man opnår fordelene ved, at det bliver nemmere at søge patent i de øvrige lande. På denne måde er det ren win-win at stå udenfor.

SOCIAL-DEMOKRATIET

Vi stemmer først og fremmest for, fordi patentreformen betyder, at danske virksomheder og iværksættere meget nemmere vil kunne beskytte deres produkter og ideer mod ulovlig kopiering og misbrug fra udlandet. I Danmark skal vi leve af vores unikke ideer, og derfor er patentdomstolen ekstra vigtig for vores land. I dag må mange virksomheder opgive at beskytte deres produkter mod billige kopier, fordi de ikke har resurserne eller muligheden for at søge og beskytte deres patent i hvert enkelt EU-land - ofte på et fremmed sprog. Med patentreformen behøver de kun søge ét sted, og de kan gøre det på dansk i Danmark.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

DANMARK AFGIVER SUVERÆNITET: Vi skal stemme om EU's patentdomstol, fordi Danmark afgiver suverænitet. Dermed flyttes magt fra Danmark til EU's patentdomstol. Hvis reglerne senere ændres, så domstolen får mere magt, får vi ikke lov at stemme igen. Det har sagen om Lissabontraktaten vist. Derfor er et nej mest fornuftigt.

Nævn tre grunde til, at I stemmer, som I gør

Anden gode grund

VENSTRE

Et dansk nej kan heldigvis ikke forhindre oprettelsen af patentdomstolen. Domstolen bliver oprettet, uanset om Danmark deltager eller ej. Men hvis Danmark vælger at stå uden for domstolen, vil det europæiske patent ikke gælde i Danmark. Dermed skal danske virksomheder udtage både et dansk og et europæisk patent, hvis de vil beskytte deres ideer på hele det europæiske hjemmemarked. Det er både dyrere og mere besværligt for dansk erhvervsliv, og det vil forringe konkurrenceevnen i forhold til udlandet.

RADIKALE VENSTRE

Før kunne en virksomhed sagsøges i alle de lande, den solgte sine produkter i. Store virksomheder har råd til at forsvare sig flere steder, men ikke små og mellemstore virksomheder. Med patentdomstolen skal små virksomheder kun forsvare sig en enkelt gang (og eventuelt i en appelretssag). Hvor de før kunne risikere at skulle sætte sig ind i et givent europæisk lands retssystem, bliver det fremover en ensrettet europæisk patentdomstol. Patentdomstolen umuliggør dermed såkaldt forumshopping, fordi domstolen er den samme, uanset hvilken regional underafdeling man anlægger sagen ved. I dag er det muligt at forumshoppe, men det umuliggør patentdomstolen.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Det bliver lettere at håndhæve patenter i EU.

ENHEDSLISTEN

Vi skal ikke afgive mere suveænitet.

Enhedslisten vil ikke overlade det til en særdomstol at afgøre, hvilke patenter der skal gælde i Danmark. Med EU's patentaftale vil den øverste myndighed i patentsager gå fra Højesteret i Danmark til en særdomstol i udlandet. Patentdomstolen vil stå over alt andet i patentsager, og den politiske diskussion om, hvor grænsen for patenter går, fjernes derfor fra den danske offentlighed. For at sikre at så afgørende beslutninger rodfæstes i den danske offentlighed, opfordrer Enhedslisten til, at man stemmer nej til at afgive mere selvbestemmelse.

LIBERAL ALLIANCE

Det nye patentsystem letter virksomhedernes administrative byrder og omkostninger, fordi der i én patentansøgningsproces kan opnås patent i stort set hele EU. For at opnå samme innovations- eller produktbeskyttelse skal man i dag ansøge i hvert enkelt land med oversættelsesbøvl, forskellige administrative krav og dyre nationale gebyrer til følge.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Patentreformen er særlig en fordel for små - og mellemstore virksomheder, da der med enhedspatentet kun skal føres sag ved én domstol

DANSK FOLKEPARTI

Hvis man kun har et EU-patent, risikerer en dansk virksomhed at miste patentet i de øvrige lande såvel som i Danmark. Det gør sig gældende hvis virksomheden taber en retssag ved en domstol det sted i Europa, hvor det måtte være mest belejligt for sagsøgeren at anlægge sag. De store internationale selskaber skal nok klare denne udfordring. De har råd til at hyre advokater til at føre en sag på eksempelvis rumænsk. Men hvad med den lille virksomhed eller enkeltmandsvirksomheden? Ved at stå uden for patentdomstolen sikrer vi, at disse virksomheder kun kan miste deres patentbeskyttelse på det danske hjemmemarked ved en dansk domstol, efter dansk ret, med dansk som retssprog og med danske dommere.

SOCIAL-DEMOKRATIET

I dag koster det omkring 240.000 kr. at få et patent, der dækker i alle de 25 lande, som kommer med i patentreformen. Det vil med den nye reform kun koste 35.000 kr. ifølge tal fra EU-Kommissionen. Besparelserne kan virksomhederne bruge på yderligere innovation, vækst og arbejdspladser.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

DEMOKRATI OG RETSSIKKERHED TRUES: Med et ja overføres magt på patentområdet til EU's patentdomstol: en særdomstol, der ikke er underlagt en general domstol som højesteret, og hvor dansk ikke kan anvendes i domstolens sidste instans i Luxembourg. Domstolen får betaling per patent, og der er risiko for, at dommerne kommer fra patentverdenen. Et ja risikerer at tilgodese snævre patentinteresser. Hvis vi stemmer nej, kan Højesteret og Folketinget fortsat tilgodese hele samfundets interesser.

Nævn tre grunde til, at I stemmer, som I gør

Tredje gode grund

VENSTRE

Hvis Danmark deltager i domstolen, kan vi oprette en lokal afdeling, så danske virksomheder kan føre deres sager på dansk ved en dansk domstol med en dansk dommer. Hvis Danmark derimod stemmer nej, skal virksomheder, der har udtaget et europæisk patent, føre deres sager i udlandet. Det er en stor byrde for især de mindre virksomheder.

RADIKALE VENSTRE

Kvaliteten af de juridiske afgørelser bliver højere med patentdomstolen. Dommerne i patentdomstolssystemet kommer fra en international dommerpulje, hvilket sikrer specialiserede dommere på et meget højt niveau og dermed endnu bedre retssikkerhed. Dommerpuljen mindsker regionale forskelle, og retssikkerheden forbedres derfor markant i forhold til i dag, hvor forskellige landes domstole kan afsige forskellige domme.

Det er vigtig for Danmark at komme med fra start, for ellers får vi ikke opbygget en kvalificeret dansk patentrådgiverbranche, som kan rådgive danske virksomheder om enhedspatentet.

Juridisk og teknisk rådgivning på højt niveau er ekstremt vigtigt for patentaktive virksomheder. I praksis er det næsten umuligt at udtage patent uden en patentrådgiver. Foruden at kende patentlovgivningen, er det patentrådgiveres vigtigste funktion at vide, hvilke patenter der allerede er taget på området. Uden den rådgivning kommer virksomheden nemt til at overtræde et andet patent og risikerer dermed et dyrt sagsanlæg.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Borgere og virksomheders retssikkerhed forbedres, når reglerne for patentering i EU fortolkes og håndhæves ens.

ENHEDSLISTEN

Små og mellemstore virksomheder risikerer at blive retsforfulgt

Det øgede antal patenter vil unægtelig medføre en eksplosion i antallet af søgsmål. Det vil især gå ud over de små og mellemstore virksomheder, der risikerer at blive sagsøgt af større internationale virksomheder. Enhedslisten frygter, at virksomheder, der udelukkende baserer deres forretningsmodel på at sagsøge andre virksomheder for patentbrud – de såkaldte patenttrolde – vil blive en stor belastning for især mindre virksomheder.

LIBERAL ALLIANCE

En fælles patentdomstol vil betyde, at det bliver mere enkelt og mere effektivt at få adgang til at retshåndhæve patentrettigheder, idet konflikter vil kunne afgøres i en og samme sag med virkning i stort set hele EU. Det eksisterende system er forbundet med stor usikkerhed. Det er dyrt at håndhæve sine rettigheder, og processerne er træge og langsomme. Det betyder, at rettigheder ikke kan sikres effektivt, og det koster både på væksten og på jobskabelsen.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Uanset om Danmark tilslutter sig patentreformens muligheder, kan danske virksomheder blive part i sager i patentdomstolen. Danmark skal derfor tilslutte sig samarbejdet for at sikre sig indflydelse på rammerne og muligheden for danske dommere.

DANSK FOLKEPARTI

Patentdomstolen vil blive reguleret af EU-retten og vil blive underlagt EU-domstolens bindende afgørelser. Det betyder, at vi i realiteten ikke ved, hvordan patentdomstolen kommer til at fungere i praksis. Det bliver endnu et område, hvor EU-dommerne kan boltre sig og udvide EU-rettens greb omkring den nationale lovgivning. Det er med andre ord det sikre valg at stemme nej. Vi skal ikke haste os ind i et EU-patent, som vi ikke kan kende omfanget af.

SOCIAL-DEMOKRATIET

Danske virksomheder og iværksættere har i mange år efterspurgt et fælleseuropæisk patentsystem, så de langt lettere kan beskytte deres produkter og ideer mod billige kopier fra Kina og andre lande. Den stigende globalisering har gjort behovet endnu større.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

EU'S PATENTDOMSTOL KOSTER ARBEJDSPLADSER: EU's patentdomstol vil betyde, at næsten alle de 60.000 nuværende europæiske patenter, som årligt godkendes, vil gælde herhjemme. Det er ti gange flere, end hvis vi stemmer nej. Flere patenter vil betyde flere patentlicenser på områder, som i dag er gratis. Det vil især ramme små og mellemstore virksomheder. Samtidig vil de mange nye patenter øge risikoen for flere dyre patentretssager. Det vil alt sammen koste arbejdspladser.

Vil aftalen skabe flere arbejdspladser/ gavne dansk erhvervsliv?

VENSTRE

Venstre mener, at dansk deltagelse er sund fornuft og til fordel for dansk erhvervslivs konkurrenceevne. I stedet for at insistere på besværlige danske særregler, bør vi som politikere lytte, når dansk erhvervsliv beder om samme konkurrencevilkår som deres konkurrenter i Europa. Det er trods alt erhvervslivet, der hver dag er ude for at kæmpe om nye ordrer til Danmark. Det er dem, der konkurrerer på viden og innovation. Det er dem, der skaber de nye arbejdspladser.

Gode rammevilkår for erhvervslivet er et helt afgørende konkurrenceparameter. Vælger vi at stå uden for patentdomstolen, vil det betyde, at det bliver mindre interessant at investere i Danmark. Når internationale virksomheder skal vurdere, om de skal investere i forskning og udviklingsaktiviteter i et land, undgår de i reglen lande med besværlige særordninger, der spænder ben for erhvervslivet.

RADIKALE VENSTRE

Enhedspatentet giver danske virksomheder mulighed for nemt og billigt at patentere deres opfindelser i hele EU. I dag tager mindre virksomheder typisk kun patent i de lande, hvor de markedsfører deres produkter. I fremtiden får de et nemt og billigt patent til 25 EU-lande. Danske virksomheder tager rigtig mange patenter sammenlignet med andre EU-lande. Omkostningerne for et patent til hele Europa varierer, men er typisk over 250.000 kr. Til sammenligning koster et patent for hele USA 14.000 kr. I fremtiden vil et enhedspatent koste 35.000 kr. Business Europe vurderer, at de direkte besparelser for europæiske virksomheder bliver mellem 1,1 og 2,1 mia. kr. Det er besparelser, der kommer konkurrenceevnen og forbrugerne til gode. Hertil kommer de økonomiske fordele ved innovation og øgede eksportmuligheder.

Hvis Danmark ikke indfører enhedspatentet, vil danske virksomheder stadig kunne søge det europæiske enhedspatent sideløbende med et dansk patent – ligesom et amerikansk eller kinesisk firma kan. Derved skal danske virksomheder betale en dummebøde, når de udtager både et dansk og et europæisk patent, mens deres svenske konkurrenter kan nøjes med enhedspatentet, som automatisk dækker Sverige.

Når virksomheder opretter nye research- og udviklingsafdelinger spiller mange faktorer ind. Enhedspatentet kan være det ekstra lod i vægtskålen, som gør, at København fravælges til fordel for Malmø. Hvis virksomheder ikke placerer deres researchafdelinger i Danmark, mister Danmark mange (højtbetalte) arbejdspladser.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Det er svært at sige, om det fælles europæiske patentsystem ligefrem vil skabe flere arbejdspladser, men der er ingen tvivl om, at mere ensartede regler vil komme danske virksomheder til gavn, idet det bliver nemmere at søge patenter i flere lande samtidig. Alt andet lige vil det styrke danske virksomheders konkurrenceevne. Samtidig vil virksomhederne slippe for nogle af de omkostninger til administration, oversættelse, gebyrbetalinger og rådgivning, som de har i dag. (når de skal søge om nye patenter i andre EU-lande). Det er en sag, vi har arbejdet for gennem de sidste to årtier.

Krænkes en virksomheds patent i dag, skal den føre retssag ved de nationale domstolssystemer i hvert af de lande, hvor krænkelsen finder sted. Det estimeres at koste virksomheden mellem ½ og 5 mio. kr. Konsekvensen er, at mange virksomheder – og især små og mellemstore virksomheder – afholder sig fra at retsforfølge krænkelser af deres rettigheder. En fælles patentdomstol, der håndhæver reglerne ens i alle de deltagende EU-lande, vil derfor styrke virksomhedernes retssikkerhed

ENHEDSLISTEN

Hvis Danmark vælger ikke at tilslutte sig patentdomstolen, kan danske eksportvirksomheder alligevel uden problemer søge det nye enhedspatent. Derfor mener vi i Enhedslisten ikke, at det vil påvirke antallet af danske arbejdspladser eller dansk erhvervsliv negativt, hvis vi stemmer nej.

Derimod er vi bekymrede for, at et ja til patentdomstolen kan blive et problem for mindre virksomheder. Hvis Danmark går med i domstolen og enhedspatentet, vil der ske en stor stigning i antallet af patenter, der er gældende i Danmark. Det betyder, at danske virksomheder vil opleve en tilsvarende stigning af søgsmål, hvilket Advokatrådet også advarer imod. Det vil især skade de mindre og mellemstore virksomheder, der ikke har en hær af jurister til at forsvare dem og føre sager på deres vegne.

LIBERAL ALLIANCE

Aftalen vil være en fordel for dansk erhvervsliv og måske især for danske innovationsvirksomheder. De vil have lettere og mere effektiv adgang til at sikre deres retskrav og derfor også større sikkerhed for deres investeringer. Det vil kunne føre til større afkast for virksomhederne og deres aktionærer, og det vil øge tilskyndelsen til at investere i innovationsvirksomheder – en forudsætning for etablering af nye danske arbejdspladser.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

SF tror på, at viden og ideer skaber arbejdspladser. Med et fælleseuropæisk patent vil danske virksomheder med langt større sikkerhed kunne investere i nye produkter og opfindelser, da et fælles enhedspatent gælder direkte på det store europæiske marked. Samtidig sparer virksomhederne penge, når omkostningerne til at opnå patentbeskyttelse i Europa kan gå fra ca. 270.000 kr. til ca. 40.000 kr. En stor besparelse for særlig små og mellemstore virksomheder. Med lavere udgifter og større sikkerhed vil danske virksomheder kunne investere flere penge og dermed skabe nye arbejdspladser

DANSK FOLKEPARTI

Det er vanskeligt at sige med sikkerhed. Der vil være fordele såvel som ulemper. De fleste af fordelene vil vi dog også kunne drage nytte af, selv om vi står udenfor. Dansk Industri og andre anbefaler et dansk ja. Det er værd at huske på, at de samme kræfter også anbefalede, at vi skulle stemme ja til euroen i sin tid - og lovede bål og brand, hvis danskerne ikke makkede ret. Heldigvis stemte vi nej dengang, og det er langt de fleste vist glade for i dag, hvor det har vist sig som en stor fordel for Danmark at stå uden for euroen. Vi bør også stemme nej til patentdomstolen, først og fremmest af hensyn til de små og mellemstore danske virksomheder.

SOCIAL-DEMOKRATIET

Med patentreformen bliver det både nemmere og billigere for virksomhederne at forsvare deres gode ideer - ikke mindst for de mindre virksomheder, som vi har mange af i Danmark. Det vil gavne både innovation, vækst og konkurrenceevne. Når det bliver nemmere at beskytte gode ideer, bliver det nemmere at sikre danske arbejdspladser. Det er altid frivilligt for en virksomhed, om den vil bruge det nye patentsystem. En dansk virksomhed, der kun opererer på det danske og tyske marked, kan fortsat nøjes med at gøre, som den gør i dag, og tage nationale patenter i Danmark og Tyskland, hvis den vurderer, at det er det smarteste. Patentreformen er et positivt tilvalg.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

EU's patentdomstol vil koste arbejdspladser og skade størstedelen af erhvervslivet. Det skyldes, at det kun er ganske få virksomheder herhjemme, som køber internationale patenter, og de vil stort set få fordelene ved det nye system, selv ved et nej. Det er nemlig kun 650 danske virksomheder ud af 300.000, som tager internationale patenter. Disse 650 virksomheder vil stort set få samme fordele ved et nej, da det kun betyder, at de oven i et EU-patent også skal købe et dansk. Derimod vil et ja være til skade for alle de andre virksomheder og betyde flere udgifter til patentlicenser, forsikringer og retssager.

I dag skal europæiske patenter søges godkendt i hvert enkelt land for at gælde dér. Det betyder, at det kun er 10 pct. af alle europæiske patenter, som godkendes i Danmark. Fremover vil næsten alle de ca. 60.000 europæiske patenter, som årligt godkendes, i stedet blive de nye EU-patenter. Og dermed vil de gælde herhjemme, hvis vi underlægges EU's patentdomstol.

Softwarepatenter har været nævnt i debatten. Hvad er jeres holdning til dette spørgsmål?

VENSTRE

Patentreformen ændrer ikke på selve patentreglerne. Det er en smule teknisk, men reglerne vil stadig tage udgangspunkt i den europæiske patentkonvention, som Danmark tiltrådte i 1990. Her fremgår det klart, at software i sig selv ikke kan patenteres. Samme regler har vi i dansk patentlovgivning, og det ændrer en patentdomstol ikke ved, så Venstre deler ikke Enhedslistens bekymring.

RADIKALE VENSTRE

Radikale Venstre mener ikke, at software skal kunne patenteres, for alt på internettet bygger videre på noget, som andre har lavet.

Det er i dag ikke lovligt at tage patent på rene softwareløsninger, hverken i Danmark eller i EU (modsat i USA). Det fremgår klart af den europæiske patentkonvention (EPK), som Danmark tiltrådte i 1990, og som enhedspatentet bygger på. Patentpakken ændrer ikke på EPK'en, og der er bred opbakning i hele Europa til det synspunkt, at softwarepatenter fortsat ikke skal være lovlige. Kritikernes argument er i høj grad spekulativt, da de forventer, at patentlovgivningen på et tidspunkt i fremtiden måske vil gå i retning af at tillade softwarepatenter. Det vil Radikale Venstre til hver en tid gå imod.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Det Konservative Folkeparti er fortalere for forbuddet mod softwarepatenter, da innovation inden for software i reglen baserer sig på en helt masse tekniske komponenter. Hvis software kunne patenteres, ville det blive meget svært at udvikle ny software uden at krænke eksisterende patentrettigheder. Derfor ville lovliggørelse af softwarepatenter i EU for alvor ville bremse udvikling og innovation på området.

Både den europæiske patentkonvention og den danske patentlov indeholder forbud mod patentering af software, som betragtes som intellektuelle rettigheder og derfor beskyttes efter ophavsretten. Det støtter vi op om.

ENHEDSLISTEN

I forbundet af it-professionelle, PROSA, er de stærkt bekymrede for, at softwarepatenter – som egentlig er forbudte i Europa – vil blive en negativ konsekvens af patentdomstolen. Det vil ødelægge den frie og åbne udvikling på softwareområdet og skade innovation og jobskabelse i Danmark – det vil Enhedslisten ikke være med til.

Både den danske patentlov og den europæiske patentkonvention indeholder et forbud mod patenter på software. Det gør de, fordi mange ideer til software opstår ved at bygge videre på eksisterende viden – det gælder eksempelvis internetlinks, stavekontrol, tekstbehandling, regneark, søgemaskiner m.v. Det skader derfor samfundsudviklingen, hvis man kan tage patent på software.

Der findes i dag en europæisk patentorganisation (EPO). De patenter, der vedtages her, gælder ikke automatisk i Danmark – det vil tilslutningen til en europæisk patentdomstol dog ændre.

Problemet er, at EPO til trods for forbuddet i praksis udsteder patenter på software. EPO kalder ikke patenterne for softwarepatenter, men gennem de seneste par år har EPO imidlertid godkendt mere end 50.000 patenter, der kan krænkes i forbindelse med udvikling af ny software – herunder, bl.a. ideen om faneblade i internetbrowsere, stavekontrol af sammensatte ord og fortrydknappen i tekstprogrammer.

Hvis vi tilslutter os EU's patentdomstol, er Enhedslisten derfor bekymret for, at vi vil se mange flere softwarepatenter i de kommende år, hvilket vil ødelægge den frie og åbne udvikling på softwareområdet.

LIBERAL ALLIANCE

Software kan heldigvis ikke patenteres efter dansk ret, og det er værd at notere sig, at det fælles europæiske patentsystem også lukker af for softwarepatenter. Det er faktisk specifikt nævnt i reformen! Liberal Alliance støtter da heller ikke ideen om at kunne udtage patenter på software. Vi mener, at det vil bremse den teknologiske udvikling til skade for vækst og jobskabelse.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

SF hæfter sig ved det væsentlige faktum, at patentreformen ikke ændrer på, hvad der kan patenteres -hverken en udvidelse eller en indskrænkning. Det er således væsentligt for SF, at patent på software fortsat ikke vil være muligt at opnå.

DANSK FOLKEPARTI

Det er reelt uafklaret, om softwarepatenter bliver en del af det nye fællespatent. Regeringen siger nej, men industrien siger ja. For os at se vil det være et problem, hvis software i videre omfang vil kunne patenteres. Det vil i høj grad hindre innovationen i it-sektoren. Vi mener derfor, at tvivlen bør komme sagen til gode – og det taler endnu en gang for at stemme nej og se, hvordan det udvikler sig. Danmark kan altid tilslutte sig, hvis vi ønsker det. Men har man først sagt ja, fanger bordet.

SOCIAL-DEMOKRATIET

Som reglerne er i dag, kan man som udgangspunkt ikke tage patent på software. Den nye patentdomstol ændrer ikke ved, hvad man kan få patent på. Derfor har spørgsmålet om softwarepatenter ikke meget at gøre med afstemningen den 25. maj.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

I dag er softwarepatenter forbudt herhjemme og ifølge den europæiske patentkonvention.

Alligevel har man tilladt over 50.000 softwarepatenter under det nuværende europæiske patentsamarbejde. Det skyldes, at der er forskellige opfattelser af, hvad software er for noget. Et eksempel er en indkøbskurv, hvor indkøbslisten gemmes på køberens computer. I Danmark opfattes dette som software, men på europæisk niveau er der en anden opfattelse, og det betyder, at der kan tages patent på det. Når det sker, skal virksomheden eller offentlig myndighed betale patentlicens. Hvis de ikke betaler licenser, risikerer de retssager. Et ja vil derfor være meget dyrt på softwareområdet.

HVORDAN SØGER MAN OM PATENTBESKYTTELSE I DAG?

I dag kan en person eller virksomhed, der har lavet en ny opfindelse, tage patent på den for at forhindre andre i at udnytte opfindelsen kommercielt.

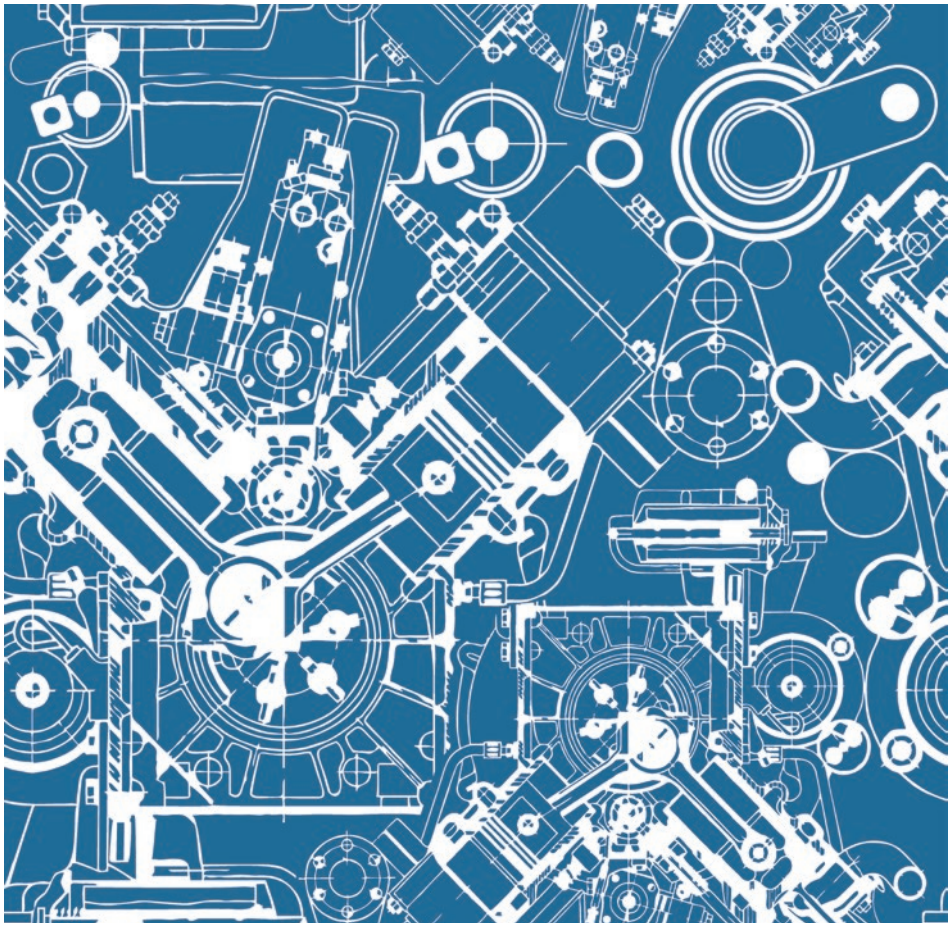
En patentansøger fra et europæisk land, som vil tage patent på sin opfindelse, kan - groft sagt - vælge mellem at søge et nationalt patent i ét eller flere lande eller at søge et europæisk patent.

Et nationalt patent udstedes efter et lands nationale regler og gælder kun i dette land. I Danmark er disse regler fastsat i patentloven.

Et europæisk patent gør det muligt at søge patentbeskyttelse i de 38 europæiske lande, som deltager i det europæiske patentsamarbejde, gennem en enkelt ansøgning.

Patentansøgningen indleveres til en national patentmyndighed (i Danmark Patent- og Varemærkestyrelsen), som sørger for at videresende ansøgningen til Den Europæiske Patentmyndighed, European Patent Office (EPO), der har sæde i München (Tyskland).

Patentansøgeren skal ved indleveringen af en ansøgning om et europæisk patent, angive hvilke lande, som denne ønsker, at patentet skal gælde i.

Hvad er ulempen ved det eksisterende europæiske patent?

Der er den ulempe ved det eksisterende europæiske patentsystem, at selv om EPO udsteder et europæisk patent, har det ikke automatisk virkning i alle de lande, som ansøgningen omfatter.

Patentansøgeren skal nemlig ret hurtigt, efter at EPO har udstedt det europæiske patent have det godkendt (valideret) i hvert enkelt af de europæiske lande.

Selv om visse lande – herunder Danmark – i deres lovgivning har givet europæiske patenter samme gyldighed som nationale patenter, er der stadig en formel procedure, der skal følges før patentet er endelig godkendt, og denne procedure varierer fra land til land.

Dertil kommer, at ansøgeren udover de formelle krav, der opstilles i landet som led i den nationale validering af patentansøgningen, i mange lande også skal sørge for at få oversat patentbeskrivelsen til de pågældende landes officielle sprog, hvilket er en bekostelig affære.

Endelig findes der i dag ikke nogen mellemstatslig domstol med kompetence til at afgøre sager om krænkelse af europæiske patenter med virkning for alle landene. Med andre ord er f.eks. en europæisk patenthaver, som mener, at hans patent er blevet krænket, henvist til at anlægge sag ved domstolene i alle de lande, som han føler sig krænket i.

Hvad tilfører enhedspatentet det eksisterende europæiske patent?

Den europæiske patentreform sikrer, at et europæisk patent godkendes for alle de deltagende lande på én gang. Det sker, når EPO, udsteder et europæisk patent med ensartet retsvirkning.

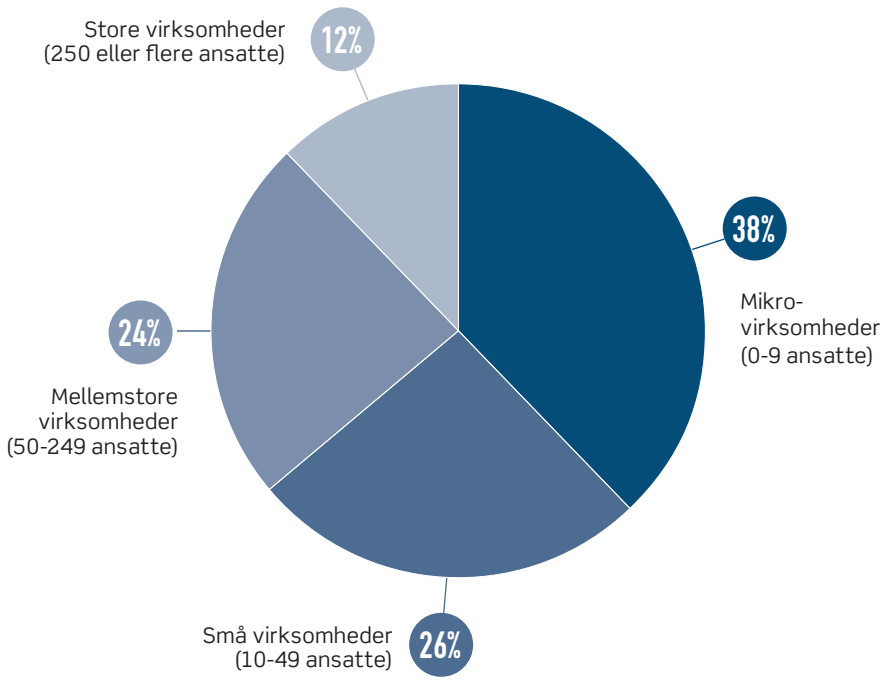
Samtidig sikrer reformen, at efterfølgende uenigheder mellem de berørte parter om rettigheder til patentet afgøres af én domstol i stedet for i dag, hvor den skal afgøres af hver enkelt national domstol.

Enhedspatentet kan give virksomheder store besparelser på oversættelse af patenter og forenkle de administrative procedurer, der i dag skal opfyldes for at et almindeligt europæisk patent kan blive gyldigt i de enkelte lande.

Med enhedspatentet bliver der altså fremover tre forskellige måder at søge patent på en opfindelse på:

- ved et nationalt patent
- ved et almindeligt europæisk patent
- ved et europæisk patent med ensartet retsvirkning (også kaldet europæisk enhedspatent).

STØRRELSESFORDELING BLANDT PATENTAKTIVE VIRKSOMHEDER I DANMARK

Kilde: Beregninger fra Danmarks Statistik og Patent- og Varemærkestyrelsen. Tal for 2011

STØRRELSESFORDELING BLANDT PATENTVIRKSOMHEDER

Blandt de patentaktive virksomheder er ca. 38 pct. mikrovirksomheder, mens ca. en fjerdedel er små virksomheder, og ca. en fjerdedel er mellemstore virksomheder. Store virksomheder udgør ca. 12 pct. af alle de patentaktive virksomheder, jf. figuren til venstre.

Samlet peger tallene for brancher, teknologier og virksomhedsstørrelse på, at det primært er produktionsvirksomheder, der er patentaktive. De er endvidere bredt fordelt blandt både høj- og lavteknologiske erhverv og inden for både små, mellemstore og store virksomheder.

Hvordan sikres dommernes neutralitet?

Alle dommere skal have de nødvendige faglige kompetencer for at kunne udnævnes til dommere i deres eget land.

De vælges som patentdommere fra en liste over egnede kandidater. Listen udarbejdes af det rådgivende udvalg, hvorefter det Administrative Udvalg, der er nedsat i medfør af aftalen om patentdomstolen, udnævner dommerne. Når der sammensættes et dommerpanel til behandlingen af en sag, skal panelet have en multinational sammensætning.

Hovedreglen er, at panelet sættes med tre dommere, med mindre parterne er enige om, at sagen kan afgøres af en dommer.

I de centrale afdelinger (Paris, London og München) består dommerpanelet af to juridiske dommere fra forskellige EU-lande og en teknisk dommer fra en central dommerpulje, som oprettes med aftalen.

I lokale afdelinger sammensættes dommerpanelet af én juridisk dommer fra det pågældende land og af to juridiske dommere fra to andre medlemslande i de tilfælde, hvor der i en periode på tre på hinanden følgende år forud for eller efter denne aftales ikrafttræden i gennemsnit er påbegyndt mindre end halvtreds patentsager pr. kalenderår.

Dommerpanelet sammensættes af to juridiske dommere fra det pågældende land og af én juridisk dommer fra et andet medlemsland i de tilfælde, hvor der i en periode på tre på hinanden følgende år forud for eller efter denne aftales ikrafttræden i gennemsnit er påbegyndt halvtreds patentsager eller derover pr. kalenderår.

Regionale afdelinger sammensættes af to juridiske dommere fra den regionale dommerliste, fra de deltagende lande i den regionale afdeling, samt en tredje juridisk dommer, som ikke er fra den pågældende region.

Hvor skal en sag ved den fælles patentdomstol anlægges?

Det kommer an på, hvilken type sag, der er tale om, og om der evt. findes en lokal eller regional afdeling i de berørte lande.

Når der er tale om sager om krænkelsen af patenter, skal disse anlægges ved den lokale eller regionale afdeling for det medlemsland, hvor krænkelsen har fundet sted eller hvor sagsøgte har sin bopæl.

Hvis der ikke findes en lokal eller regional afdeling, dér hvor krænkelsen har fundet sted eller i det land, hvor sagsøgte har sin bopæl eller sit sæde, anlægges sagen ved den centrale afdeling enten Paris, London eller München.

HVAD ER EN MELLEMSTATSLIG AFTALE?

Aftalen om en fælles patentdomstol er en mellemstatslig aftale mellem EU-lande.

En aftale mellem stater betyder grundlæggende i folkeretten, at de regler, der bliver vedtaget, alene forpligter staterne. Det indebærer, at regler, der er vedtaget under det mellemstatslige samarbejde, skal godkendes og vedtages af Folketinget, før de gælder for borgerne i Danmark. Mellemstatsligt samarbejde betyder også, at alle de deltagende stater skal være enige om at udfærdige nye regler. Med andre ord skal der enstemmighed til for at indføre nye regler på det mellemstatslige område.

Ved den centrale afdeling fordeles sagerne, dvs. at sager om kemi skal behandles i London, sager om fysik skal behandles i Paris, og sager om mekanik skal behandles i München.

Hvis krænkelse af patentet har fundet sted på tre eller flere regionale afdelingers område, kan sagsøgte anmode om, at sagen henvises til den centrale afdeling.

Hvis flere forskellige virksomheder krænker et enhedspatent, kan patentindehaveren beslutte at anlægge sag mod hver enkelt virksomhed for at bringe krænkelsen til ophør.

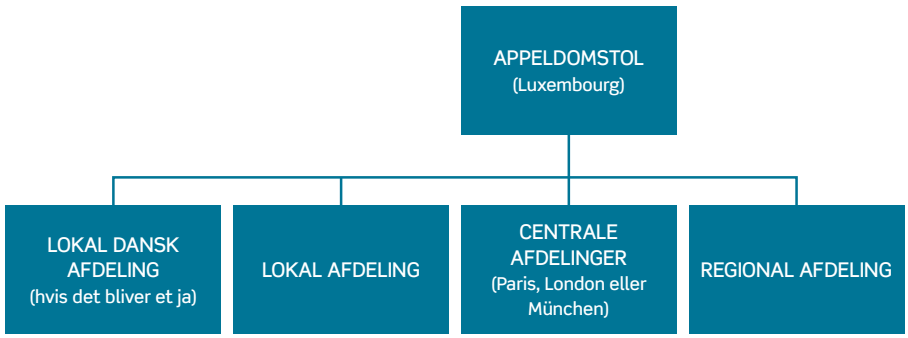
Den enkelte krænkelsessag kan anlægges ved den lokale/regionale afdeling i det land, hvor krænkelsen har fundet sted, eller ved den lokale/regionale afdeling i det land, hvor sagsøgte har sin bopæl eller hovedforretningssted.

Hvis der er tale om flere sagsøgte, kan krænkelsessagen anlægges, hvor krænkelsen har fundet sted, hvor en af de sagsøgte har sin bopæl eller sit forretningssted eller ved den regionale afdeling, som den pågældende medlemsstat deltager i.

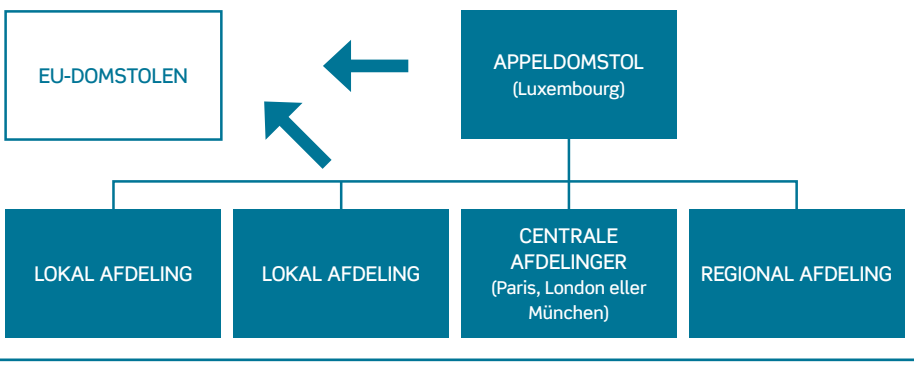
Der kan kun anlægges søgsmål mod flere sagsøgte, såfremt de sagsøgte har en forretningsmæssig forbindelse og søgsmålet vedrører den samme påståede krænkelse.

Det fremgår af patentdomstolsaftalen, at hvis en deltagende medlemsstat ikke har en lokal afdeling og ikke deltager i en regional afdeling, skal krænkelsessager (og visse andre typer sager) anlægges ved den centrale afdeling.

DOMSTOLENS OPBYGNING

DER ER MULIGHED FOR AT STILLE SPØRGSMÅL TIL EU-DOMSTOLEN OM EU-RET – DE SÅKALDTE PRÆJUDICIELLE SPØRGSMÅL

MERE INFORMATION:
WWW.EU-OPLYSNINGEN.DK

Hvis du vil vide mere, kan du finde flere informationer om afstemningen på:

patentdomstolen.euo.dk/

Svanemærket tryksag 541-657